

Aanleiding en gevolgen van trampoline-ongevallen

Vervolgonderzoek Letsel Informatie Systeem

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens.

VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy.

Aanleiding en gevolgen van trampoline-ongevallen

Vervolgonderzoek Letsel Informatie
Systeem

Rapport 860

Projectnummer 20.0297

Branko Olij
Hidde Toet
Mieke Cotterink
Birgitte Blatter

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

september 2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
	Samenvatting	5
1	Inleiding	7
1.1	Achtergrond	7
1.2	Leeswijzer	8
2	Methode	9
2.1	Selectie van patiënten	9
2.2	METC	9
2.3	Vragenlijst	9
2.4	Dataverwerking en weging	10
2.5	Analyse	10
3	Resultaten	11
3.1	Kenmerken slachtoffer	11
3.2	Verschillen tussen leeftijdsgroepen	12
3.3	Kenmerken trampoline	13
3.4	Ongevalslocatie	13
3.5	Oorzaken	13
3.6	Gevolgen	15
3.7	Risicoperceptie ouders/verzorgers	17
4	Discussie, conclusies en aanbevelingen	20
4.1	Discussie	20
4.2	Conclusies	21
4.3	Aanbevelingen	22
Bijlage 1	Vragenlijst	23
Bijlage 2	Tabellenboek	33
Bijlage 3	Indeling letselgroepen	45

Samenvatting

De afgelopen jaren is er sprake van een zorgelijke stijging in het aantal Spoedeisende Hulp (SEH) bezoeken als gevolg van een trampoline-ongeval. Het is daarom belangrijk om goed zicht te krijgen in welke setting trampoline-ongevallen voorkomen, wat er precies gebeurd is, welke factoren een rol spelen, wat de risicoperceptie van ouders/verzorgers is en waar preventieve maatregelen zich op zouden moeten richten. Om deze reden heeft VeiligheidNL voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een Letsel Informatie Systeem (LIS) vervolgonderzoek uitgevoerd onder (ouders/verzorgers van) slachtoffers van trampoline-ongevallen. Het onderzoek geeft een beschrijving van 512 slachtoffers, die tussen 1 december 2018 en 30 november 2019 een trampoline-ongeval hebben gehad, waarvoor behandeling op een SEH-afdeling van een LIS-ziekenhuis noodzakelijk was.

De meeste slachtoffers van een trampoline-ongeval waren kinderen tussen de 5 en 14 jaar (71%). Twee derde van de slachtoffers gaf aan dat het trampoline-ongeval buiten plaats had gevonden. Van deze ongevallen vond 85 procent plaats in een tuin. Van de ongevallen die binnen plaats hadden gevonden, vond 37 procent plaats in een trampolinepark.

Bijna 60 procent van de slachtoffers gaf aan tijdens het ongeval met anderen op de trampoline aan het springen te zijn en bij zo'n 40 procent van de ongevallen werd er geen toezicht gehouden. Van de slachtoffers gaf 30 procent aan salto's te maken of kunstjes te doen, toen het ongeval plaatsvond. Volgens 37 procent van de slachtoffers was het gedrag van henzelf de oorzaak van het ongeval. Een kwart van slachtoffers gaf aan dat het gedrag van anderen de oorzaak was. De trampoline zelf werd door een klein deel van de slachtoffers als oorzaak gezien voor het ongeval.

Van de slachtoffers gaf bijna 60 procent aan zich te hebben bezeerd tijdens het trampoline-ongeval door (verkeerd te landen bij) een val. In ruim 60 procent van de gevallen werd een fractuur opgelopen, voornamelijk van de elleboog (9%), pols (9%), onderbeen (8%), enkel (8%) en onderarm (8%). In ruim de helft van de gevallen was er sprake van ernstig letsel. Met een toenemende leeftijd was er minder vaak sprake van ernstig letsel. Daarentegen hadden de oudere kinderen langer last van hun letsel. Wat betreft licht en ernstig letsel waren er geen verschillen tussen de slachtoffers die op verschillende ongevalslocaties of door verschillende oorzaken letsel hadden opgelopen.

Wanneer het slachtoffer van het trampoline-ongeval jonger dan 15 jaar was, is de ouder/verzorger (n=461) gevraagd om verschillende vragen te beantwoorden over trampolines in het algemeen. Over het algemeen waren ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) van mening dat trampolines veilig zijn om op te spelen. Bijna twee derde vindt het daarnaast niet erg dat hun kind oppervlakkig letsel oploopt bij het trampoline springen. Ongeveer 60 procent van de ouders/verzorgers gaf aan hun kind op een trampoline te laten springen als er geen toezicht was. Daarentegen gaf ruim 85 procent van de ouders/verzorgers aan zich verantwoordelijk te voelen voor het toezicht. Volgens ouders/verzorgers kunnen er verschillende preventieve maatregelen in een trampolinepark genomen worden, waarbij 'gebruik maken van goedgekeurde/gecertificeerde trampolines' en 'opbergen van harde, scherpe voorwerpen' het belangrijkste werden gevonden.

Uit het huidige onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het merendeel van de trampoline-ongevallen ontstond bij kinderen tussen de 5 en 14 jaar, die buiten op een tuintrampoline sprongen
- Het gedrag was volgens de slachtoffers in veel gevallen de oorzaak van het ongeval. Hierbij speelt een rol dat met meer dan één persoon tegelijk werd gesprongen en dat er kunstjes werden gedaan door het slachtoffer. Een gebrek aan toezicht kan daarnaast ook een rol hebben gespeeld. De trampoline zelf werd door een klein deel als oorzaak gezien
- In ruim de helft van de ongevallen was sprake van ernstig letsel. De ernst van het letsel verschilde niet tussen ongevalslocaties (tuin vs. trampolinepark) of tussen oorzaken van het ongeval
- Ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) voelen zich verantwoordelijk voor het toezicht bij trampolines, maar ongeveer 60 procent gaf aan hun kind op een trampoline te laten springen als er geen toezicht was

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Naar aanleiding van signalen van de media en Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen over een toename van trampoline-ongevallen met ernstig letsel, is in 2019 een analyse van het Letsel Informatie Systeem (LIS) uitgevoerd door VeiligheidNL. Hierin werd de prevalentie van SEH-bezoeken met ernstig letsel, naar aanleiding van een trampoline-ongeval tussen 2009 en 2018 onderzocht. De resultaten wezen uit dat, na een daling in de periode 2012-2015, de laatste jaren er sprake is van een zorgelijke ontwikkeling door een stijging in het aantal SEH-bezoeken.

Het verhoogde aantal SEH-bezoeken met ernstig letsel hoeft niet te duiden op een hoger risico, maar zou ook verklaard kunnen worden door een verhoogde blootstelling. Zo lijkt er de afgelopen jaren een toename te zijn in het aantal trampolineparken¹, maar bestaan er tegelijkertijd geen harde cijfers over het aantal bezoekers om een toename van de blootstelling echt te bevestigen. Ook is onbekend hoeveel trampolines bij particulieren aanwezig zijn. Er kan dus geen betrouwbare uitspraak gedaan worden over een verandering van het risico op ernstig letsel als gevolg van een ongeval op een trampoline in de afgelopen jaren.

In de LIS-data over het aantal SEH-bezoeken ten gevolge van trampoline-ongevallen is geen goed onderscheid te maken tussen ongevallen met trampolines die plaatsvonden in trampolineparken of dat die plaatsvonden tijdens het gebruik in een privésituatie. Om wel goed zicht te krijgen in welke setting (privé/thuis of in een andere setting) ongevallen met trampolines voorkomen, wat er precies gebeurd is, welke factoren een rol hebben gespeeld bij de ongevallen met trampolines en waar preventieve maatregelen zich op zouden moeten richten, heeft VeiligheidNL voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een LIS-vervolgonderzoek uitgevoerd onder de (ouders/verzorgers van) slachtoffers van ongevallen met trampolines.

Het doel van het huidige LIS-vervolgonderzoek was om inzicht te verschaffen in de omstandigheden waaronder de ongevallen met trampolines hebben plaatsgevonden, de risico's van het spelen op een trampoline en ook de tolerantie van deze risico's onder ouders/verzorgers van de doelgroep. Met deze kennis kan bepaald worden óf en hoe dit bewustzijn vergroot kan worden en welke maatregelen getroffen kunnen worden ter preventie van ongevallen.

De vraagstellingen luiden:

- In welke setting vinden trampoline-ongevallen plaats?
- In hoeverre verschilt het type en de ernst van het letsel per setting?
- In hoeverre verschilt het type en de ernst van het letsel per leeftijdsgroep?
- Wat zijn de meest voorkomende oorzaken van ongevallen volgens de (ouders/verzorgers van) slachtoffers?
- In hoeverre is het gedrag of het product (of beiden) de oorzaak van ongevallen volgens de (ouders/verzorgers van) slachtoffers?

¹ Van Spronsen & Partners horeca-advies (2018) Indoor Trampolineparken: Branche in beeld.

- In hoeverre zijn er verschillen tussen trampoline-ongevallen in en tuin of in een trampolinepark?
- In hoeverre zijn de (ouders/verzorgers van) slachtoffers bewust van het risico op een ongeval?
- In hoeverre voelen de ouders/verzorgers van slachtoffers zich verantwoordelijk voor het toezicht?
- Wat zijn haalbare handelingsperspectieven voor preventie?

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven en in hoofdstuk 3 worden de resultaten uit het onderzoek gepresenteerd. De discussie, conclusie en aanbevelingen staan beschreven in hoofdstuk 4. Bijlage 1 bevat de vragenlijst die is gebruikt bij het onderzoek. Het tabellenboek staat in Bijlage 2 en in Bijlage 3 staat de indeling van letselgroepen.

2 Methode

Het huidige onderzoek bestond uit een vragenlijstonderzoek bij (ouders/verzorgers van) slachtoffers van trampoline-ongevallen. Om de doelstelling van het onderzoek te bereiken werd er eerst een verkennende analyse naar trampoline-ongevallen op beschikbare LIS-data uitgevoerd. Binnen deze analyse werd er geselecteerd op trampoline-ongevallen op basis van de geregistreerde betrokken productcodes, sporttak en beschikbare tekst in toedrachtomschrijvingen. De uitkomsten van deze analyse werden onder andere gebruikt voor het selecteren van de patiënten en het opstellen van de vragenlijst.

2.1 Selectie van patiënten

Het onderzoek richtte zich op (ouders/verzorgers van) slachtoffers die een trampoline-ongeval met letsel hebben gehad, waarvoor behandeling op een SEH-afdeling van een LIS-ziekenhuis noodzakelijk was. De 14 SEH-afdelingen die deelnemen aan LIS vormen samen een representatieve steekproef van Nederland². Voor het huidige onderzoek zijn slachtoffers geselecteerd die van 1 december 2018 tot en met 30 november 2019 een SEH-afdeling van een LIS-ziekenhuis hebben bezocht naar aanleiding van een trampoline-ongeval.

2.2 METC

Om een vervolgonderzoek onder LIS-slachtoffers uit te kunnen voeren, werd er medewerking gevraagd van de LIS-ziekenhuizen en werd een aanvraag bij de medisch ethische toetsingscommissie (METC) van het Amsterdam UMC ingediend. De METC heeft beoordeeld dat dit onderzoek buiten de reikwijdte van de wet medisch wetenschappelijk onderzoek (WMO) met mensen valt, omdat er alleen een vragenlijst werd afgenomen, waarbij de integriteit van patiënten niet in het geding kwam. Na de goedkeuring van de METC (van Amsterdam UMC) en toestemming van de LIS-ziekenhuizen, werd een selectie van slachtoffers gemaakt.

2.3 Vragenlijst

De geselecteerde (ouders/verzorgers van) trampoline slachtoffers werden vanuit de meewerkende LIS-ziekenhuizen aangeschreven met een papieren vragenlijst (Bijlage 1) en een begeleidende brief. De ingevulde papieren vragenlijst kon in een retourenvelop naar VeiligheidNL worden opgestuurd. Daarnaast had men de mogelijkheid om de vragenlijst digitaal in te vullen, via een zogenaamde 'redirect' op de website www.veiligheid.nl/trampoline. De vragenlijst is samengesteld op basis van een analyse van beschikbare LIS-data en op basis van eerder onderzoek dat is verricht naar trampoline-ongevallen. Onderwerpen die in de vragenlijst zijn opgenomen, zijn kenmerken van het slachtoffer, kenmerken van de trampoline, ongevalslocatie, oorzaken, gevolgen en risicoperceptie van ouders/verzorgers.

In de periode februari – maart 2020 is de vragenlijst naar de slachtoffers gestuurd, waarbij een respons van 20-30% werd verwacht. Vervolgens is na 2-3 weken een reminder verstuurd, die naar verwachting een totale respons van 40-50% op zou leveren.

² Toet, Blatter, Panneman, Wijnstok & Sprik (2019) Letsel Informatie Systeem (LIS) – Methoden en toepassingen. VeiligheidNL, Amsterdam.

Slachtoffers kregen de gelegenheid om tot uiterlijk 1 juni de vragenlijst op papier of digitaal in te vullen. Om aangeschreven slachtoffers van trampoline-ongevallen te stimuleren om de vragenlijst in te vullen, werden, onder de slachtoffers die de vragenlijst hadden ingevuld, 15 cadeaubonnen ter waarde van €25 verloot.

2.4 Dataverwerking en weging

Alle ingevulde papieren vragenlijsten die door VeiligheidNL werden ontvangen, zijn door het onderzoeksbureau I&O Research gescand en als een te verwerken databestand aangeleverd. De ingevulde digitale vragenlijsten werden door VeiligheidNL zelf verwerkt tot een te verwerken databestand. Vervolgens werden beide databestanden aan elkaar gekoppeld en heeft een data-opschoning plaatsgevonden. Enkele antwoorden van open tekstvelden werden bijvoorbeeld verwerkt tot categorische variabelen. Slachtoffers die uiteindelijk geen trampoline-ongeval hadden gehad werden geëxcludeerd. Het ging hierbij onder andere om ongevallen die in werkelijkheid hadden plaatsgevonden op een lucht- of springkussen.

Om te voorkomen dat de kenmerken van slachtoffers die de vragenlijst wel hebben ingevuld niet te veel afwaken van de slachtoffers die de vragenlijst niet hebben ingevuld, heeft een weging voor non-respons plaatsgevonden. Hierbij werd eerst de LIS dataset van alle aangeschreven slachtoffers gekoppeld aan de opgeschoonde dataset met alleen de respons. De wegingsfactor werd vervolgens gebaseerd op de kenmerken leeftijd, geslacht, ziekenhuisopname en letsel.

2.5 Analyse

Op basis van de ontvangen ingevulde vragenlijsten is een tabellenboek opgesteld, waarbij frequentietabellen zijn weergegeven per vraag (Bijlage 2). De antwoorden op open vragen zijn niet in het tabellenboek weergegeven, maar wel verwerkt in Hoofdstuk 3. Frequentietabellen van enkele basisgegevens zijn niet gebaseerd op de ingevulde vragenlijsten, maar – wegens betrouwbaarheid – op de beschikbare LIS-data. De leeftijd van het slachtoffer kan bijvoorbeeld verkeerd ingevuld zijn, doordat een ouder/verzorger van het slachtoffer zijn/haar eigen leeftijd heeft ingevuld. Het gaat hierbij om de variabelen geslacht (Bijlage 2 Tabel 2.3), leeftijd (Bijlage 2 Tabel 2.4), datum van het ongeval (Bijlage 2 Tabel 2.7), het letsel (Bijlage 2 Tabel 2.22), het door letsel getroffen lichaamsdeel (Bijlage 2 Tabel 2.23) en de aanvullend verkregen zorg (Bijlage 2 Tabel 2.25). Naast analyses van LIS-basisgegevens zijn er ook andere analyses op basis van LIS-data uitgevoerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om analyses van de letselernst na een trampoline-ongeval. Om de letselernst te bepalen, wordt er gebruik gemaakt van een zogenaamde MAIS score³. Een MAIS score van 1 betekent dat sprake is van licht letsel, terwijl ernstig letsel wordt aangeduid met een score van 2 of hoger. Bijlage 3 toont de indeling van letselgroepen naar licht en ernstig letsel.

In het huidige rapport is bij enkele resultaten een onderscheid gemaakt tussen slachtoffers met een trampoline-ongeval in een tuin of in een trampolinepark. Er gelden namelijk verschillende normen voor verschillende soorten trampolines. Trampolines voor huishoudelijk gebruik (i.e. tuintrampolines) vallen onder de norm voor speelgoed en trampolines die in het openbaar worden gebruikt (i.e. trampolineparken en speeltuinen) vallen onder het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Waar mogelijk is onderzocht of er voldaan werd aan de geldende normen of gebruiksadviezen.

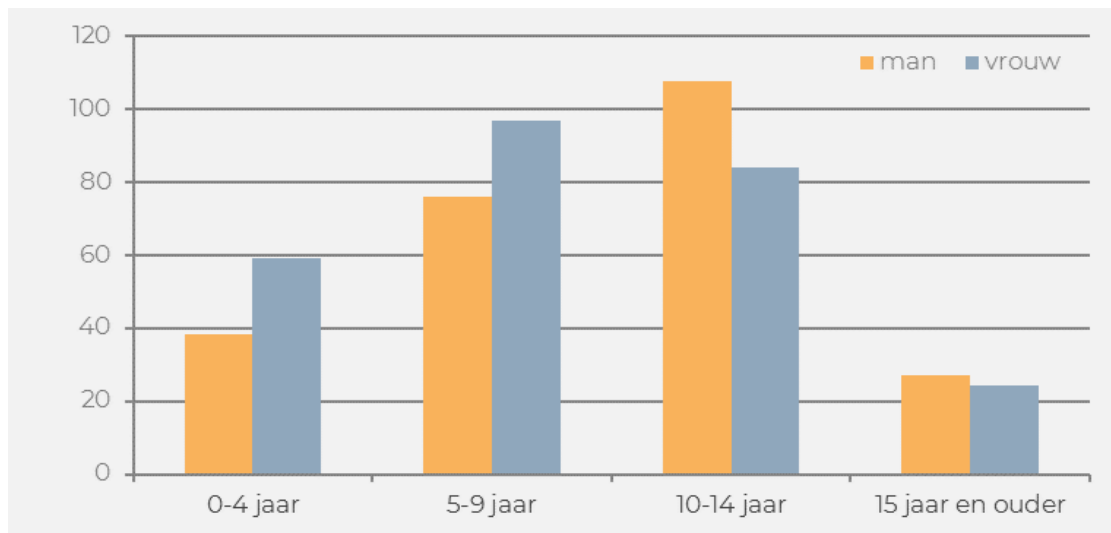
³ Mannaerts GHH, Sawor JH, Menovsky T, Springer L, Patka P, Haarman JThM. De betrouwbaarheid van de registratie van polytrauma-patiënten. Ned Tijdschr Geneeskd, 12 november 1994;138(46):2290-3

3 Resultaten

In totaal zijn 1.065 (ouders/verzorgers van) slachtoffers van een trampoline-ongeval aangeschreven om een vragenlijst op papier of digitaal over het ongeval in te vullen. Dit heeft geleid tot een respons van 532 (479 papier, 53 digitaal) slachtoffers (50%). Na opschoning van de dataset zijn er 512 slachtoffers meegenomen in de uiteindelijke analyses.

3.1 Kenmerken slachtoffer

Ongeveer evenveel mannelijke (n=248) als vrouwelijke (n=264) slachtoffers bezochten een SEH naar aanleiding van een trampoline-ongeval (Bijlage 2 Tabel 2.3). Binnen verschillende leeftijdsgroepen verschoof de man/vrouw verhouding enigszins (Figuur 1). Er waren namelijk relatief meer vrouwelijke slachtoffers in de leeftijden 0-9 jaar, terwijl er meer mannelijke slachtoffers waren in de leeftijden 10-14 jaar. De meeste slachtoffers waren 0-14 jaar: 0-4 jaar (19%), 5-9 jaar (34%), 10-14 jaar (37%, Bijlage 2 Tabel 2.4). Slechts tien procent van de slachtoffers was 15 jaar of ouder.

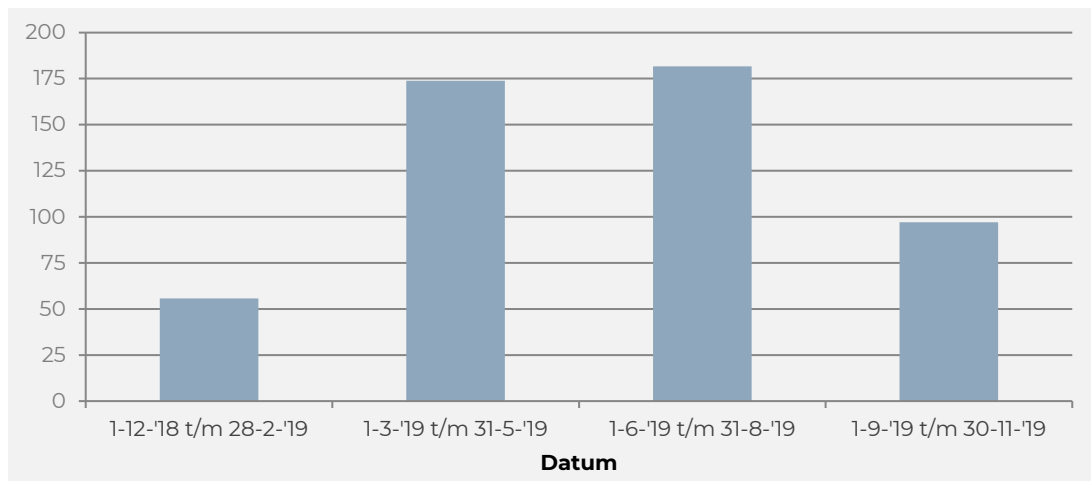

Figuur 1 Slachtoffers van trampoline-ongevallen; naar leeftijd en geslacht (n=512)

Ruim de helft van de slachtoffers gaf aan het afgelopen jaar elke week op een trampoline te hebben gesprongen (Bijlage 2 Tabel 2.5). Daarnaast gaf 20 procent van de slachtoffers aan eenmaal per maand op een trampoline te hebben gesprongen.

Negen op de tien slachtoffers gaf aan dat de trampoline ten tijde van het ongeval werd gebruikt voor plezier/vermaak/vrije tijd (Bijlage 2 Tabel 2.15). In negen procent van de gevallen werd de trampoline gebruikt om te sporten.

Het merendeel van de slachtoffers had hun trampoline-ongeval in de lentemaanden maart, april en mei (n=174) en in de zomermaanden juni, juli en augustus (n=182, Figuur 2). Relatief weinig trampoline-ongevallen vonden plaats in de wintermaanden december, januari en februari (n=56).

Figuur 2 Slachtoffers van trampoline-ongevallen; naar datum ongeval (n=508)*

* Van vier slachtoffers was de datum van het ongeval onbekend.

3.2 Verschillen tussen leeftijdsgroepen

In deze paragraaf is beschreven of er verschillen in de resultaten waren tussen kinderen van verschillende leeftijden. Hierbij zijn de volgende groepen aangehouden: 0-4 jaar (n=97), 5-9 jaar (n=172), 10-14 jaar (n=191) en 15 jaar en ouder (n=51).

De meerderheid van de slachtoffers van 0-4 jaar (49%), 5-9 jaar (63%) en 10-14 (55%) sprong wekelijks op een trampoline, terwijl slechts een kwart van de slachtoffers van 15 jaar en ouder dat deed.

Bij jongere kinderen vond het ongeval voornamelijk in een tuin plaats, aangezien meer dan 95 procent van deze slachtoffers 0-14 jaar was. Bij oudere kinderen vond het ongeval relatief vaak in een trampolinepark plaats.

Hoe ouder de slachtoffers zijn, hoe vaker de trampoline werd gebruikt om te sporten, in plaats van voor plezier/vermaak/vrije tijd (0-4 jaar 0%, 5-9 jaar 5%, 10-14 jaar 12%, 15 jaar en ouder 24%).

Toen het trampoline-ongeval plaatsvond, waren voornamelijk de oudere kinderen salto's aan het maken of kunstjes aan het doen (0-4 jaar 2%, 5-9 jaar 18%, 10-14 jaar 52%, 15 jaar en ouder 45%). De oorzaak van het ongeval was met name volgens de oudere kinderen het gedrag van henzelf (0-4 jaar 15%, 5-9 jaar 36%, 10-14 jaar 46%, 15 jaar en ouder 44%), terwijl volgens de jongere kinderen meestal het gedrag van anderen de oorzaak was (0-4 jaar 37%, 5-9 jaar 33%, 10-14 jaar 19%, 15 jaar en ouder 5%).

Het soort letsel dat werd opgelopen tijdens het trampoline-ongeval verschilde tussen de leeftijdsgroepen. De meest voorkomende letsels per leeftijdsgroep waren:

- Bij 0-4 jaar: fractuur onderbeen (26%), fractuur elleboog (12%), oppervlakkig letsel/kneuzing onderbeen (10%)
- Bij 5-9 jaar: polsfractuur (13%), enkeldistorsie (12%), fractuur onderarm (10%)
- Bij 10-14 jaar: fractuur onderarm (11%), fractuur hand/vinger (11%), fractuur voet/teen (10%)
- Bij 15 jaar en ouder: enkeldistorsie (19%), enkelfractuur (18%), fractuur voet/teen (8%)

Met een toenemende leeftijd was er minder vaak sprake van ernstig letsel, op basis van een MAIS score van 2 of hoger (0-4 jaar 65%, 5-9 jaar 60%, 10-14 jaar 52%, 15 jaar en ouder

48%). Daarentegen hadden de oudere kinderen langer last van hun letsel, aangezien bijna twee derde van de slachtoffers van 15 jaar en ouder aangaf minstens twee maanden last had (in vergelijking met 0-4 jaar 13%, 5-9 jaar 25%, 10-14 jaar 30%).

3.3 Kenmerken trampoline

De meeste trampoline-ongevallen vonden plaats op een ronde trampoline met vangnet (n=117), een ronde, ingegraven trampoline (n=85), een vierkante/rechthoekige trampoline die met elkaar verbonden was (n=66) en een ronde trampoline zonder vangnet (n=65, Bijlage 2 Tabel 2.11). Slechts zes procent van de ongevallen vond plaats op een mini-trampoline.

Ruim de helft van de (niet-ingegraven) tuintrampolines was niet verankerd en bij 62 procent van de ongevallen in een tuin lag er gras rondom de trampoline. Bij driekwart van de ongevallen in een trampolinepark lagen er val-dempende matten rondom de trampoline.

De meerderheid van de slachtoffers gaf aan dat de trampoline 1,5 tot 3 meter groot was (48%) of groter dan 3 meter (44%, Bijlage 2 Tabel 2.14). Slechts zes procent van de trampolines was kleiner dan 1,5 meter.

3.4 Ongevalslocatie

Van de slachtoffers gaf ongeveer twee derde aan dat het trampoline-ongeval buiten plaats had gevonden (Bijlage 2 Tabel 2.8). Een derde van de trampoline-ongevallen gebeurde binnen. De ongevallen die buiten gebeurden (n=335), vonden in 85 procent van de gevallen in een tuin plaats (n=286, Bijlage 2 Tabel 2.9). Zes procent van ongevallen gebeurde buiten op een camping/vakantiepark. De ongevallen die binnen gebeurden (n=176), vonden in 37 procent van de gevallen in een trampolinepark plaats (n=66, Bijlage 2 Tabel 2.10). Daarnaast gebeurden de ongevallen binnen in een gymzaal (18%), in een speeltuin/pretpark (12%) of in een sporthal (7%).

3.5 Oorzaken

Van de slachtoffers gaf 40 procent aan ten tijde van het trampoline-ongeval alleen op de trampoline aan het springen te zijn (Bijlage 2 Tabel 2.16). Bijna 60 procent van de slachtoffers sprong samen met anderen op de trampoline. Van de slachtoffers die met anderen aan het springen waren (n=330), was 43 procent samen met één persoon aan het springen (Tabel 1). Daarnaast gaf 26 procent van de slachtoffers aan met twee personen aan het springen te zijn. In 65 procent van de ongevallen in een tuin werd er samen met (gemiddeld twee) andere personen op de trampoline gesprongen. In 55 procent van de ongevallen in een trampolinepark werd er samen met (gemiddeld vier) andere personen op de trampoline gesprongen. Met een toenemende leeftijd werd er vaker alleen op de trampoline gesprongen, ten tijde van het ongeval (0-4 jaar 19%, 5-9 jaar 33%, 10-14 jaar 52%, 15 jaar en ouder 58%). Slachtoffers die met andere personen op de trampoline sprongen hadden lichter letsel dan slachtoffers die alleen sprongen.

Tabel 1 Slachtoffers van trampoline ongevallen die met anderen aan het springen waren

	Aantal	Percentage
Samen met 1 persoon	130	43
Samen met 2 personen	79	26
Samen met 3 personen	39	13
Samen met 4 personen	24	8
Samen met 5 of meer personen	22	7
Geen antwoord	9	3
Totaal	303	100

Ruim 40 procent van slachtoffers gaf aan minder dan 15 minuten op de trampoline aan het springen te zijn, toen het ongeval plaatsvond (Bijlage 2 Tabel 2.17). Daarnaast gaf ruim een derde aan 15 tot 30 minuten op de trampoline te hebben gesprongen. Slechts zes procent van de slachtoffers was meer dan zestig minuten aan het springen.

Van de slachtoffers gaf 39 procent aan dat er geen toezicht werd gehouden tijdens het trampoline springen (Bijlage 2 Tabel 2.18). Daarentegen was er bij 35 procent toezicht door een ouder/verzorger en bij 19 procent door een medewerker⁴. Bij de ongevallen in een tuin werd er in 48 procent van de gevallen toezicht gehouden en bij de ongevallen in een trampolinepark in 83 procent van de gevallen. Wat betreft het toezicht waren er ook verschillen tussen leeftijdsgroepen. Een ouder/verzorger hield namelijk vooral toezicht bij de jongere kinderen (0-4 jaar 66%, 5-9 jaar 42%, 10-14 jaar 22%, 15 jaar en ouder 4%), terwijl een medewerker vooral toezicht hield bij de oudere kinderen (0-4 jaar 4%, 5-9 jaar 12%, 10-14 jaar 24%, 15 jaar en ouder 49%).

Van de slachtoffers was 39 procent aan het springen toen het trampoline-ongeval plaatsvond (Bijlage 2 Tabel 2.19). Daarnaast gaf 30 procent aan salto's te maken of kunstjes te doen toen het ongeval plaatsvond. Deze resultaten verschilden niet tussen slachtoffers van een ongeval in een tuin of in een trampolinepark.

Van de slachtoffers gaf 37 procent aan dat het gedrag van henzelf (bv. door een kunstje te doen) de oorzaak was van het trampoline-ongeval (Bijlage 2 Tabel 2.20). Daarnaast gaf 26 procent aan dat het gedrag van anderen (bv. door geduwd te worden) de oorzaak was. De trampoline zelf werd door een klein deel van de slachtoffers als oorzaak gezien, doordat de trampoline instabiel (6%), te glad (4%), niet goed beschermd (door een beschermrand of val-dempende mat, 4%) of versleten (1%) was. Van de slachtoffers gaf 9 procent als oorzaak dat te veel aan personen aan het springen waren. Naast de verschillende keuze-opties die als antwoord konden worden gegeven, gaf 6 procent als oorzaak van het ongeval dat er sprake was van pech/een ongelukje. Deze resultaten verschilden niet tussen slachtoffers van een ongeval in een tuin of in een trampolinepark.

⁴ Een medewerker van een speeltuin/trampolinepark/gymzaal/sporthal.

3.6 Gevolgen

Bijna 60 procent van de slachtoffers gaf aan zich te hebben bezeerd tijdens het trampoline-ongeval door (verkeerd te landen bij) een val (Bijlage 2 Tabel 2.21). Daarnaast gaf 13 procent aan zich te hebben bezeerd tijdens het struikelen, uitglijden of zwikken. Slechts zeven procent bezeerde zich door in contact te komen met iemand anders, en zeven procent kwam in contact met een voorwerp. Deze resultaten verschilden niet tussen slachtoffers van een ongeval in een tuin of in een trampolinepark

Tabel 2 geeft een overzicht van het type letsel dat werd opgelopen ten tijde van het trampoline-ongeval, en het lichaamsdeel dat daarbij bezeerd werd. In ruim 60 procent van de gevallen werd er een fractuur opgelopen, waarbij een fractuur van de elleboog (9%), pols (9%), onderbeen (9%), enkel (8%) en onderarm (8%) relatief vaak voorkwamen. Daarnaast kwam een enkeldistorsie relatief vaak voor (9%).

In 57 procent van de gevallen was er bij de slachtoffers sprake van ernstig letsel, op basis van een MAIS score van 2 of hoger en bij 43 procent was er sprake van licht letsel, op basis van een MAIS score van 1.

Wat betreft licht en ernstig letsel waren er geen verschillen tussen de slachtoffers die op verschillende ongevalslocaties of door verschillende oorzaken letsel hadden opgelopen.

Tabel 2 Slachtoffers van trampoline-ongevallen; naar letselgroep en letsel ernst (n=510)*

	Aantal	Percentage
Licht letsel (MAIS = 1)		
Enkeldistorsie	44	9
Fractuur vinger	27	5
Oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	13	3
Oppervlakkig letsel/kneuzing enkel	11	2
Oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	11	2
Luxatie elleboog	11	2
Fractuur teen	10	2
Spier-/peesletsel/luxatie/distorsie nek/hals	10	2
Oppervlakkig letsel/kneuzing onderbeen	9	2
Oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen	7	1
Oppervlakkig letsel/kneuzing arm	6	1
Overig	61	12
Totaal	220	43
Ernstig letsel (MAIS ≥ 2)		
Fractuur elleboog	46	9
Polsfractuur	45	9
Fractuur onderbeen	45	9
Enkelfractuur	42	8
Fractuur onderarm	41	8
Fractuur voet	18	4
Fractuur bovenarm	8	2
Trauma capitis/licht hersenletsel	8	2
Fractuur hand	6	1
Fractuur knie	6	1
Overig	25	5
Totaal	290	57
Totaal	510	100

* Van twee slachtoffers was het type letsel en lichaamsdeel onbekend.

Van de slachtoffers gaf 69 procent aan op de locatie van het trampoline-ongeval eerste hulp te hebben gekregen, terwijl 30 procent dit niet had gekregen (Bijlage 2 Tabel 2.24).

Nadat het slachtoffer op de SEH was geweest, kreeg ruim 60 procent een controle of nabehandeling op de SEH of polikliniek (Bijlage 2 Tabel 2.25). In zeven procent van de gevallen werd het slachtoffer wegens het letsel opgenomen in het ziekenhuis. Ruim 20 procent van de slachtoffers kreeg geen aanvullende zorg na het SEH-bezoek.

Ruim de helft van de slachtoffers gaf aan minstens vijf weken last te hebben gehad van het opgelopen letsel, variërend van 5 tot 8 weken (23%), 2 tot 6 maanden (19%) of langer dan 6 maanden (10%).

3.7 Risicoperceptie ouders/verzorgers

Wanneer het slachtoffer van het trampoline-ongeval jonger dan 15 jaar was, is de ouder/verzorger gevraagd om verschillende vragen te beantwoorden over trampolines in het algemeen. Deze vragen gingen over risicoperceptie. Daarnaast werden aan deze ouders/verzorgers vragen gesteld over preventieve maatregelen die specifiek in een trampolinepark genomen kunnen worden om ongevallen te voorkomen. In totaal zijn 461 ouders/verzorgers van trampoline slachtoffers aan de hand van verschillende stellingen/vragen bevraagd naar hun mening.

De risicoperceptie van ouders/verzorgers is weergegeven in Tabel 3. Ruim de helft van de ouders/verzorgers was van mening dat trampolines over het algemeen veilig voor hun kind zijn om op te spelen. Een derde van de ouders/verzorgers gaf dan ook aan dat de kans klein is dat hun kind zich bezeert bij het spelen op een trampoline. Van de ouders/verzorgers gaf daarnaast zelfs 65 procent aan het niet erg te vinden dat hun kind oppervlakkig letsel oploopt bij het trampoline springen. Een kwart van de ouders/verzorgers vindt dat hun kind veel risico neemt bij het trampoline springen. Opvallend is dat voornamelijk ouders/verzorgers van 'oude' kinderen vinden dat hun kind veel risico neemt (0-4 jaar 10%, 5-9 jaar 22%, 10-14 jaar 32%).

Ongeveer 60 procent van de ouders/verzorgers gaf aan hun kind op een trampoline te laten springen als er geen toezicht was. Daarnaast gaf ruim de helft van de ouders/verzorgers aan hun kind op een trampoline te laten springen samen met andere kinderen. Bijna alle ouders/verzorgers gaven aan hun kind of andere personen aan te spreken op zijn/haar gedrag op de trampoline als het gevaarlijk wordt (voor hun eigen kind). Van de ouders/verzorgers gaf daarnaast twee derde aan personen die toezicht houden aan te spreken op het gedrag van een ander kind, als het gevaarlijk wordt voor hun eigen kind. Van de ouders/verzorgers gaf ruim 85 procent aan zich verantwoordelijk te voelen voor het toezicht houden als hun kind aan het trampoline springen is.

Wat betreft de risicoperceptie van ouders/verzorgers waren er geen verschillen tussen slachtoffers die op verschillende ongevalslocaties letsel hadden opgelopen.

Tabel 3 Ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) van trampoline-ongevallen; mening per stelling (n=461)

	volledig mee eens	mee eens	neutraal	mee oneens	volledig mee oneens	Meerdere antwoorden	geen antwoord
Trampolines zijn over het algemeen veilig voor mijn kind om op te spelen	38 (8%)	236 (51%)	109 (24%)	65 (14%)	7 (2%)	0 (0%)	6 (1%)
De kans is klein dat mijn kind zich pijn doet bij het spelen op een trampoline	16 (4%)	147 (32%)	143 (31%)	134 (29%)	13 (3%)	3 (1%)	5 (1%)
Ik vind het niet erg als mijn kind een schaafwond of blauwe plek krijgt bij het trampoline springen	61 (13%)	238 (52%)	82 (18%)	58 (13%)	14 (3%)	3 (1%)	5 (1%)
Mijn kind neemt veel risico bij het spelen op een trampoline	15 (3%)	94 (20%)	111 (24%)	189 (41%)	46 (10%)	1 (<1%)	5 (1%)
Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er iemand is die toezicht houdt	54 (12%)	122 (27%)	85 (18%)	170 (37%)	25 (6%)	1 (<1%)	4 (1%)
Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er geen andere personen op de trampoline aan het springen zijn	32 (7%)	78 (17%)	66 (14%)	247 (54%)	32 (7%)	0 (0%)	6 (1%)
Ik spreek mijn kind op de trampoline aan op zijn/haar gedrag als het gevaarlijk wordt	239 (52%)	199 (43%)	12 (3%)	1 (<1%)	5 (1%)	0 (0%)	5 (1%)
Ik spreek andere personen op de trampoline aan op hun gedrag als het gevaarlijk wordt voor mijn kind	211 (46%)	211 (46%)	22 (5%)	7 (1%)	5 (1%)	1 (<1%)	4 (1%)
Ik spreek personen die toezicht houden aan op het gedrag van een ander kind als het gevaarlijk wordt voor mijn kind	104 (22%)	208 (45%)	103 (22%)	28 (6%)	8 (2%)	0 (0%)	10 (2%)
Als ouder/verzorger ben ik ook verantwoordelijk voor het toezicht houden als mijn kind aan het trampoline springen is	164 (36%)	236 (51%)	40 (9%)	13 (3%)	2 (<1%)	2 (<1%)	4 (1%)

De meningen van ouders/verzorgers over mogelijke preventieve maatregelen die in een trampolinepark genomen kunnen worden, zijn weergegeven in Tabel 4, waarbij een gemiddelde score (variërend van 1 (helemaal niet belangrijk) tot en met 5 (heel belangrijk)) per preventieve maatregel is weergegeven. De meeste preventieve maatregelen werden hoog gescoord, waarbij het 'gebruik maken van goedgekeurde/gecertificeerd trampolines' en 'opbergen van harde, scherpe voorwerpen' de hoogste score (4,8) kregen. Daarnaast kregen de maatregelen 'periodieke controle van kwaliteit van trampolines' (4,7) en 'plaatsen van val-dempende matten om trampoline' (4,6) een hoge score. Naast de verschillende maatregelen die als antwoord optie waren weergegeven, gaven ouders/verzorgers zelf ook nog verschillende mogelijke preventieve maatregelen op. Voorbeelden hiervan waren 'het aanspreken van kinderen op hun gedrag' en 'een maximaal aantal kinderen op de trampoline laten springen'. Wat betreft de preventieve maatregelen van ouders/verzorgers waren er geen verschillen tussen slachtoffers die op verschillende ongevalslocaties letsel hadden opgelopen.

Tabel 4 Ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) van trampoline-ongevallen; gemiddelde score* per preventieve maatregel in een trampolinepark (n=461)

	Gemiddelde score
Gebruik maken van goedgekeurde/gecertificeerde trampolines	4,8
Opbergen van harde, scherpe voorwerpen	4,8
Periodieke controle van kwaliteit van trampolines	4,7
Plaatsen van val-dempende matten om trampoline	4,6
Toezicht van een medewerker	4,3
Vermelding van duidelijke veiligheidsinstructies	4,3
Niet tikkertje spelen/rennen/duwen	4,0
Toezicht van een ouder/verzorger	4,0
Uitleg van een medewerker	4,0
Eén springer per trampoline	3,9
Dragen van speciale 'jump' (grip) sokken	3,7
Hanteren van een leeftijdsgrens (minimaal 7 jaar)	3,5
Dragen van sportkleding	2,9

* Deze meetschaal loopt van 1 (helemaal niet belangrijk) tot en met 5 (heel belangrijk).

4 Discussie, conclusies en aanbevelingen

4.1 Discussie

De afgelopen jaren is er sprake van een zorgelijke stijging in het aantal SEH-bezoeken als gevolg van een trampoline-ongeval. Om deze reden heeft VeiligheidNL voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een LIS-vervolgonderzoek uitgevoerd onder (ouders/verzorgers van) slachtoffers van trampoline-ongevallen. Het onderzoek geeft een beschrijving van 512 slachtoffers, die tussen 1 december 2018 en 30 november 2019 een trampoline-ongeval hebben gehad, waarvoor behandeling op een SEH-afdeling van een LIS-ziekenhuis noodzakelijk was.

De meeste slachtoffers van een trampoline-ongeval waren kinderen tussen de 5 en 14 jaar (71%); hiervan was 34 procent 5-9 jaar. Een Europees rapport over trampoline-ongevallen, geschreven door de 'European consumer voice in standardisation' (ANEC)⁵, toonde aan dat de meeste trampoline-ongevallen ontstaan bij kinderen van 5-9 jaar (40%). De situatie in Nederland lijkt daarmee dus weinig af te wijken van de situatie in Europa.

Het merendeel van de trampoline-ongevallen vond buiten plaats, en dan voornamelijk in een tuin. Van de ongevallen die binnen plaats hadden gevonden, vond het merendeel plaats in een trampolinepark. Bij jongere kinderen vond het ongeval voornamelijk in een tuin plaats, terwijl het ongeval bij oudere kinderen relatief vaker in een trampolinepark plaatsvond.

De meest voorkomende oorzaken van een trampoline-ongeval waren volgens de slachtoffers het gedrag van het slachtoffer zelf (bv. door een kunstje te doen) of het gedrag van anderen (bv. door geduwd te worden). Wat betreft het gedrag wordt bij tuintrampolines – vanuit de normen voor speelgoed – geadviseerd om geen kunstjes te doen en om met maximaal één persoon op de trampoline te springen. Ondanks dat deze adviezen gelden, werd daar door een deel van de slachtoffers geen opvolging aan gegeven. Van de slachtoffers had 30 procent namelijk kunstjes gedaan en 65 procent was met anderen op de trampoline aan het springen. Van de ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) liet daarnaast ruim de helft hun kind op een trampoline springen met andere kinderen.

De trampoline zelf werd slechts door een klein deel van de slachtoffers als oorzaak gezien voor het ongeval. Het is daarentegen wel mogelijk dat de staat van de trampoline een rol heeft gespeeld. Bij zes procent van de ongevallen in een tuin werd namelijk aangegeven dat de trampoline instabiel was. Wellicht houdt dit verband met het feit dat ruim de helft van de (niet-ingegraven) tuintrampolines niet verankerd was. Binnen de trampolineparken kan daarnaast de afwezigheid van val-dempende matten een rol hebben gespeeld. In het huidige onderzoek lagen in een kwart van de gevallen geen val-dempende matten. Aangezien de slachtoffers niet is bevraagd of de verankering of val-dempende matten een rol hebben gespeeld in het ongeval kunnen hier geen harde uitspraken over worden gedaan.

⁵ ANEC (2020) Technical Study: Trampolines and Trampoline Parks – Interim Report.

Het toezicht bij een trampoline kan ook een rol hebben gespeeld bij de trampoline-ongevallen. Het advies bij zowel trampolines in een tuin als in het openbaar is om ervoor te zorgen dat er toezicht is. In het huidige onderzoek werd er bij zo'n 40 procent van de ongevallen geen toezicht gehouden. Het toezicht in trampolineparken was wel beter (83%) dan in een tuin (48%). Van de ouders/verzorgers liet ongeveer 60 procent hun kind op een trampoline springen als er geen toezicht was. Daarentegen voelde ruim 85 procent van de ouders/verzorgers zich wel verantwoordelijk voor het toezicht.

Bijna 60 procent van de slachtoffers gaf aan zich te hebben bezeerd tijdens het trampoline-ongeval door (verkeerd te landen bij) een val. Dit resultaat komt overeen met de resultaten van het eerdergenoemde ANEC-rapport. Dat rapport toont namelijk aan dat een val veruit het meest voorkomende mechanisme is bij trampoline-ongevallen. Wat betreft het type letsel valt op dat in veel (61%) van de trampoline-ongevallen sprake was van ernstig letsel, in de vorm van een fractuur. Dit resultaat komt ook overeen met de resultaten van het ANEC-rapport, waarbij wordt aangegeven dat in 40-70 procent van de trampoline-ongevallen er een fractuur wordt opgelopen. Wat betreft licht en ernstig letsel waren er geen verschillen tussen de slachtoffers die op verschillende ongevalslocaties of door verschillende oorzaken letsel hadden opgelopen. Het letsel verschilde wel per leeftijdsgroep. Over het algemeen liepen de jongere kinderen vaker arm- en handletsel op, terwijl de oudere kinderen vaker enkel- en voetletsel opliepen. Met een toenemende leeftijd was er minder vaak sprake van ernstig letsel. Daarentegen hadden de oudere kinderen langer last van hun letsel. Opvallend is dat ouders/verzorgers van de slachtoffers trampolines over het algemeen veilig vinden om op te spelen, waarbij het oplopen van oppervlakkig letsel niet als erg wordt bevonden. De ouders/verzorgers zien wel mogelijkheden om de kans op een trampoline-ongeval te verkleinen, zoals het gebruiken van goedgekeurde trampolines, en het opbergen/afschermen van harde, scherpe voorwerpen.

In het huidige onderzoek zijn uitspraken gedaan in welke setting trampoline-ongevallen voorkomen, wat er precies gebeurd is, welke factoren een rol spelen, wat de risicoperceptie van ouders/verzorgers is en waar preventieve maatregelen zich op zouden moeten richten. Zoals in paragraaf 1.1. staat beschreven, kunnen er geen uitspraken worden gedaan over risicogroepen en risicosituaties, omdat er geen referentiegroep van trampoline gebruikers is meegenomen om de resultaten tegen af te zetten. Deze gegevens waren voor dit onderzoek niet voorhanden.

4.2 Conclusies

Uit het huidige onderzoek kunnen de volgende conclusie worden getrokken:

- Het merendeel van de trampoline-ongevallen ontstond bij kinderen tussen de 5 en 14 jaar (71%)
- Het merendeel van de ongevallen vond buiten plaats, en dan voornamelijk in een tuin. Van de ongevallen die binnen plaats hadden gevonden, vond het merendeel plaats in een trampolinepark. Bij jongere kinderen vond het ongeval voornamelijk in een tuin plaats, terwijl het bij oudere kinderen relatief vaker in een trampolinepark plaatsvond
- Het gedrag was volgens de slachtoffers in veel gevallen de oorzaak van het ongeval. Hierbij speelt een rol dat met meer dan één persoon tegelijk werd gesprongen en dat er kunstjes werden gedaan door het slachtoffer. De trampoline zelf werd door een klein deel als oorzaak gezien. Deze resultaten verschilden niet tussen slachtoffers van een ongeval in een tuin of in een trampolinepark

- Een gebrek aan toezicht kan ook een rol hebben gespeeld in de trampoline-ongevallen, aangezien in 52 procent van de ongevallen in een tuin en in 17 procent van de ongevallen in een trampolinepark geen toezicht was
- In ruim de helft van de ongevallen was sprake van ernstig letsel, zoals een fractuur. Met een toenemende leeftijd was minder vaak sprake van ernstig letsel. Daarentegen verschilde de ernst van het letsel niet tussen ongevalslocaties (tuin vs. trampolinepark) of tussen oorzaken van het ongeval
- Ouders/verzorgers van slachtoffers (<15 jaar) vonden trampolines over het algemeen veilig om op te spelen, waarbij het oplopen van oppervlakkig letsel niet als erg werd bevonden. Ze voelen zich verantwoordelijk voor het toezicht bij trampolines, maar ongeveer 60 procent gaf aan hun kind op een trampoline te laten springen als er geen toezicht was. Ouders/verzorgers vinden het belangrijk dat er preventieve maatregelen worden genomen, zoals het gebruik maken van goedgekeurde trampolines en het opbergen/afschermen van harde, scherpe voorwerpen

4.3 Aanbevelingen

Op basis van het huidige onderzoek formuleert VeiligheidNL de volgende aanbevelingen. Zoals beschreven staat in paragraaf 2.5 gelden er verschillende normen voor verschillende soorten trampolines. Om deze reden is er in de aanbevelingen een onderscheid gemaakt tussen trampolines in een tuin en in een trampolinepark.

Tuintrampoline

- Het verdient aanbeveling om na te gaan waarom een deel van de tuintrampoline gebruikers veiligheidsadviezen niet opvolgt. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de gebruikers die met meer dan één persoon op de trampoline springen of die kunstjes doen. Er kan worden nagegaan of men überhaupt op de hoogte is van het bestaan van de normen, of men de normen bewust negeert en of de normen aangescherpt of bekender gemaakt dienen te worden. De rol van ouders/verzorgers kan hierbij meegenomen worden.
- Daarnaast verdient het aanbeveling om na te gaan waarom ruim de helft van de (niet-ingegraven) tuintrampolines niet verankerd was en wat dit voor rol heeft gespeeld in het ongeval
- Ondanks dat ouders/verzorgers aangaven zich verantwoordelijk te voelen voor het toezicht, werd er bij ruim de helft van de ongevallen geen toezicht gehouden. Het verdient aanbeveling om na te gaan waarom dit niet gebeurde en hoe dit in de toekomst kan worden verbeterd

Trampolinepark

- Het verdient aanbeveling om na te gaan waarom bij een kwart van de ongevallen er geen val-dempende matten rondom de trampoline lagen en wat dit voor rol heeft gespeeld in het ongeval
- Ondanks dat in 83 procent van de ongevallen er toezicht werd gehouden, verdient het aanbeveling om na te gaan waarom er in de andere gevallen geen toezicht was en hoe dit in de toekomst kan worden verbeterd

In het algemeen verdient het daarnaast aanbeveling om, naast dit onderzoek naar aantallen, ook te kijken naar risico's (aantallen afgezet tegen een referentiegroep van trampoline gebruikers). Daarnaast is het waardevol om deze risico's te blijven monitoren in de toekomst. Met deze informatie kan er namelijk beter bepaald worden welke preventieve maatregelen bij welke doelgroep ingezet dienen te worden.

Bijlage 1 Vragenlijst

Aanleiding en gevolgen van uw trampoline-ongeval

Leest u de onderstaande instructies alstublieft eerst!

Voor wie is deze vragenlijst?

Als uw naam op de envelop staat, dan vragen we u deze vragenlijst in te vullen voor u zelf.

Staat de naam van uw kind op de envelop? En is uw kind jonger dan 15 jaar? Dan vragen we de ouder/verzorger van het kind, om de lijst samen in te vullen met uw kind.

Waar gaat de vragenlijst over?

U bent in de periode 1 december 2018 t/m 30 november 2019 op de afdeling Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis geweest voor behandeling van een letsel dat u heeft opgelopen door een ongeval met een trampoline.

Deze vragenlijst gaat over de aanleiding en gevolgen van uw trampoline-ongeval.

Hoe lang duurt het om de lijst in te vullen?

Het duurt ongeveer 15 minuten om de vragenlijst in te vullen.

Hoe moet u de lijst invullen?

- Begin bij de eerste vraag en volg de nummering.
- Kruis voor iedere vraag maar 1 hokje aan; behalve als bij de vraag staat dat u meer dan 1 hokje mag aankruisen.
- Bij sommige vragen kunt u een getal (binnen de lijnen van de hokjes) of een tekst op de stippellijn invullen.
- U kunt geen foute antwoorden geven.

Wilt u een antwoord veranderen?

- Streep dan het oude antwoord door oud antwoord
- Kruis het nieuwe antwoord aan
- Zet een pijl voor het nieuwe antwoord nieuw antwoord

Wat gebeurt er met uw antwoorden?

Uw antwoorden zullen gecodeerd en strikt vertrouwelijk worden verwerkt. VeiligheidNL gebruikt de geanonimiseerde resultaten van het onderzoek om de gevolgen van trampoline-ongevallen beter in kaart te brengen. Daarnaast willen we achterhalen welke maatregelen kunnen bijdragen aan het voorkomen van dergelijke ongevallen. Uw gegevens zullen gedurende maximaal tien jaar worden bewaard in verband met het kunnen analyseren van langjarige trends (in oorzaken en achtergronden) van letsels.

Als u deze vragenlijst volledig invult, maakt u kans op 1 van de 15 cadeaubonnen van € 25.

Online vragenlijst

Wilt u de vragenlijst liever online invullen, dan is dat mogelijk.

Ga naar de volgende webpagina www.veiligheid.nl/trampoline en vul de vragenlijst in.

Deze vragenlijst gaat over de aanleiding en gevolgen van uw trampoline-ongeval.**1. Wie vult deze vragenlijst in?**

- het slachtoffer van het ongeval
- een ouder/verzorger, zonder uw kind (slachtoffer)
- een ouder/verzorger, samen met uw kind (slachtoffer)
- anders, namelijk:

2. Op welke datum vult u deze vragenlijst in?

dag maand jaar

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Toelichting: in de vragen staat steeds 'u'. Maar als u de vragenlijst als ouder/verzorger invult, kunt u overal waar 'u' staat, 'uw kind' lezen (tenzij anders vermeld).

3. Wat is uw geslacht?

- man
- vrouw

4. Wat was uw leeftijd op het moment dat u het ongeval kreeg?

--	--	--

leeftijd in jaren

5. Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar op een trampoline gesprongen?

- elke week
- 1x per maand
- 4x per jaar
- 2x per jaar
- 1x per jaar

Wat is er gebeurd?

We willen graag precies weten wat er gebeurd is toen u het trampoline-ongeval kreeg. Kunt u dit hieronder in uw eigen woorden zo nauwkeurig mogelijk beschrijven. Het is belangrijk dat u kort beschrijft wat u deed voordat het ongeval plaatsvond (bv. 'ik was samen met anderen op een trampoline aan het springen'), waar u was (bv. 'in de tuin'), wat er fout ging (bv. 'ik kwam tegen een van de anderen aan') en wat er vervolgens gebeurde (bv. 'ik viel met mijn enkel op de rand van de trampoline').

6. Beschrijf hieronder zo nauwkeurig mogelijk hoe het ongeval is gebeurd.

.....

.....

.....

7. Op welke datum vond het ongeval plaats?

dag maand jaar

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Vond het ongeval binnen of buiten plaats?

- buiten ga naar vraag 9
- binnen ga naar vraag 10

9. Waar vond het ongeval plaats?

- in de tuin
- in een speeltuin/pretpark (bv. Duinrell)
- op een camping/vakantiepark
- in een trampolinepark
- anders, namelijk:

Ga nu verder met vraag 11**10. Waar vond het ongeval plaats?**

- in een speeltuin/pretpark (bv. Ballorig, Monkey Town)
- op een camping/vakantiepark
- in een trampolinepark (bv. Bounz, Jumpsquare of Jump XL)
- in een gymzaal
- in een sporthal
- anders, namelijk:

11. Op wat voor trampoline vond het ongeval plaats?

- rond, mini
(ga naar vraag 13)

- vierkant, mini
(ga naar vraag 13)

- rond, zonder vangnet
(ga naar vraag 12)

- rond, met vangnet
(ga naar vraag 12)

- rechthoekig, zonder vangnet
(ga naar vraag 12)

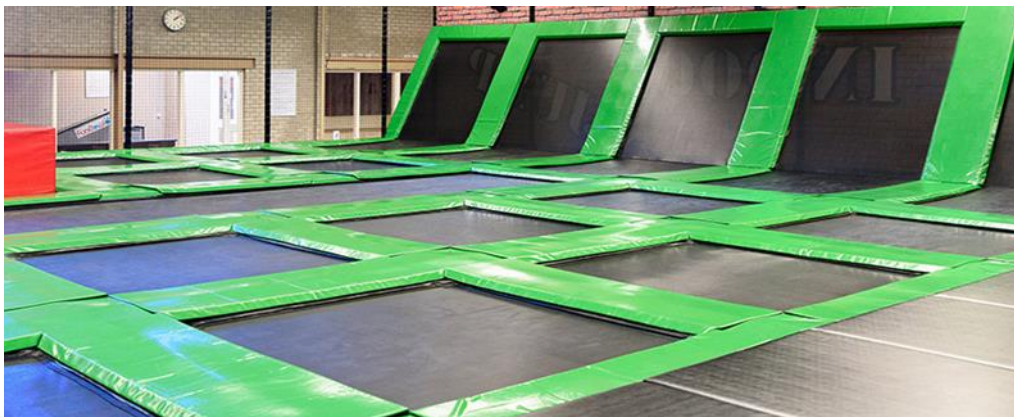
- rechthoekig, met vangnet
(ga naar vraag 12)

- rond, ingegraven
(ga naar vraag 13)

- rechthoekig, ingegraven
(ga naar vraag 13)

- vierkant/rechthoekig, met elkaar verbonden (binnen of buiten)
In welk trampolinepark, speeltuin of pretpark vond het ongeval plaats?

..... (ga naar vraag 13)

- anders, namelijk:(ga naar vraag 13)

12. Was de trampoline verankerd?

- ja
 nee
 weet ik niet

13. Welk materiaal lag rondom de trampoline?

- zand
- steen/beton
- gras
- houtsnippers
- val-dempende matten
- rubberen tegels
- anders, namelijk:

14. Hoe groot was de trampoline?

- kleiner dan 1,5 meter
- 1,5 tot 3 meter
- groter dan 3 meter

15. Gebruikte u de trampoline om te sporten (bv. training, wedstrijd) of voor uw plezier/vermaak/vrije tijd?

- sporten
- plezier/vermaak/vrije tijd

16. Was u alleen of samen met anderen op een trampoline aan het springen?

- alleen
- samen, met

--	--

 (aantal) personen

17. Hoe lang heeft u op de trampoline gesprongen?

- minder dan 15 minuten
- 15 tot 30 minuten
- 30 tot 60 minuten
- meer dan 60 minuten

18. Was er iemand die toezicht hield tijdens het trampoline springen?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- ja, een ouder/verzorger
- ja, een medewerker van de speeltuin/trampolinepark/gymzaal/sporthal
- ja, iemand anders, namelijk:
- nee
- weet ik niet

19. Wat was u op de trampoline aan het doen, voordat het ongeval plaatsvond?

- op- en afgaan
- springen
- salto's maken/kunstje doen
- bezig met ander spel (bv. met een bal, tikkertje, stoeien)
- gelanceerd worden
- anders, namelijk:

20. Wat was volgens u de oorzaak van het ongeval?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- de trampoline was te glad
- de trampoline was versleten
- de trampoline was instabiel
- er lag geen beschermrand over de veren van de trampoline heen
- er lag geen val-dempende mat om de trampoline heen
- het gedrag van uzelf (bv. gevaarlijk kunstje doen)
- het gedrag van anderen (bv. u werd geduwd/gelanceerd)
- er waren te veel personen aan het springen op de trampoline
- anders, namelijk:

21. Op welke wijze heeft u zich tijdens het ongeval bezeerd?

- struikelen, uitglijden, zwikken (bv. u struikelde bij het afstappen van de trampoline)
- vallen (bv. u kwam verkeerd terecht op de trampoline)
- contact met iemand anders (bv. u botste met de hoofden tegen elkaar, u werd geduwd)
- contact met voorwerp (bv. u botste tegen een metalen rand van de trampoline)
- anders, namelijk:

22. Wat voor soort letsel heeft u opgelopen?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- schaafwond/blauwe plek/kneuzing
- open wond/snee
- bot gebroken
- hersenschudding
- verrekte of gescheurde spier
- arm uit de kom
- losse tand(en)
- anders, namelijk:

23. Bij welk lichaamsdeel heeft u het letsel opgelopen?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- hoofd/hals/nek
- borst
- buik
- rug
- schouder
- arm
- pols
- hand/vingers
- heup
- been
- knie
- enkel
- voet/tenen
- anders, namelijk:

24. Heeft u op de locatie van het ongeval eerste hulp gekregen (bv. door een familielid of medewerker)?

- ja
- nee

25. Heeft u, nadat u op de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis bent geweest, extra zorg gekregen? Zo ja, wat voor soort zorg?

U kunt meerdere antwoorden aankruisen

- opname ziekenhuis
- polikliniek ziekenhuis
- revalidatiecentrum
- huisarts
- fysio-/ergotherapeut
- anders, namelijk:
- ik heb geen extra zorg gekregen

26. Hoe lang heeft u last gehad van het letsel?

- 1 dag
- 2-7 dagen
- 8-14 dagen
- 2-4 weken
- 5-8 weken
- 2-6 maanden
- langer dan 6 maanden

Toelichting: de volgende vragen gaan niet over het trampoline-ongeval, maar over trampolines in het algemeen.

Staat de naam van uw kind op de envelop en is uw kind jonger dan 15 jaar? Dan vragen we u als ouder/verzorger om vraag 27 t/m 37 in te vullen.

Is dit niet op u van toepassing, ga dan naar pagina 12 van de vragenlijst.

27. Trampolines zijn over het algemeen veilig voor mijn kind om op te spelen.

- volledig mee eens
- mee eens
- neutraal
- mee oneens
- volledig mee oneens

28. De kans is klein dat mijn kind zich pijn doet bij het spelen op een trampoline.

- volledig mee eens
- mee eens
- neutraal
- mee oneens
- volledig mee oneens

- 29. Ik vind het niet erg als mijn kind een schaafwond of blauwe plek krijgt bij het trampoline springen.**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens
- 30. Mijn kind neemt veel risico bij het spelen op een trampoline.**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens
- 31. Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er iemand is die toezicht houdt (bv. een ouder/verzorger, of een medewerker van de speelgelegenheid).**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens
- 32. Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er geen andere personen op de trampoline aan het springen zijn.**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens
- 33. Ik spreek mijn kind op de trampoline aan op zijn/haar gedrag als het gevaarlijk wordt.**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens
- 34. Ik spreek andere personen op de trampoline aan op hun gedrag als het gevaarlijk wordt voor mijn kind.**
- volledig mee eens
 - mee eens
 - neutraal
 - mee oneens
 - volledig mee oneens

35. Ik spreek personen die toezicht houden aan op het gedrag van een ander kind als het gevaarlijk wordt voor mijn kind.

- volledig mee eens
- mee eens
- neutraal
- mee oneens
- volledig mee oneens

36. Als ouder/verzorger ben ik ook verantwoordelijk voor het toezicht houden als mijn kind aan het trampoline springen is

- volledig mee eens
- mee eens
- neutraal
- mee oneens
- volledig mee oneens

Toelichting: de volgende vraag gaat niet over het trampoline-ongeval, maar specifiek over mogelijke preventieve maatregelen in een trampolinepark.

37. Hoe belangrijk zijn onderstaande preventieve maatregelen om een trampoline-ongeval in een trampolinepark te voorkomen? Bekijk elke maatregel en kruis aan in welke mate u deze maatregel van belang vindt.

Deze meetschaal loopt van 1 (helemaal niet belangrijk) tot en met 5 (heel belangrijk)

	1	2	3	4	5
Vermelding van duidelijke veiligheidsinstructies	☐	☐	☐	☐	☐
Uitleg van een medewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Hanteren van een leeftijdsgrens (minimaal 7 jaar)	☐	☐	☐	☐	☐
Opbergen van harde, scherpe voorwerpen	☐	☐	☐	☐	☐
Dragen van speciale 'jump' (grip) sokken	☐	☐	☐	☐	☐
Dragen van sportkleding	☐	☐	☐	☐	☐
Eén springer per trampoline	☐	☐	☐	☐	☐
Toezicht van een medewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Toezicht van een ouder/verzorger	☐	☐	☐	☐	☐
Periodieke controle van kwaliteit van trampolines	☐	☐	☐	☐	☐

38. Welke preventieve maatregel om een trampoline-ongeval in een trampolinepark te voorkomen staat niet bij de vorige vraag, en hoe belangrijk vindt u deze maatregel?

	1	2	3	4	5
Anders, namelijk:					
.....	☐	☐	☐	☐	☐

Maak kans op een cadeaubon!

Onder de deelnemers aan het onderzoek wordt 15 keer een cadeaubon van € 25 verloot. Als u de vragenlijst volledig heeft ingevuld en uw e-mailadres aan ons doorgeeft, maakt u kans op één van de cadeaubonnen.

E-mailadres:

.....

Heeft u alles ingevuld? Stuur de vragenlijst dan in de bijgevoegde antwoordenvolop terug.

Er hoeft geen postzegel op. Bent u de envelop kwijt? Dan kunt u de vragenlijst in een andere envelop zonder postzegel sturen naar:

VeiligheidNL
Antwoordnummer 17035
1000 SL AMSTERDAM

Heel erg bedankt voor uw medewerking aan ons onderzoek!

Bijlage 2 Tabellenboek

Tabel 2.1 Wie vult deze vragenlijst in?

	aantal	percentage
Het slachtoffer van het ongeval	81	16
Een ouder/verzorger, zonder uw kind (slachtoffer)	196	38
Een ouder/verzorger, samen met uw kind (slachtoffer)	232	45
Anders, namelijk	2	<1
Geen antwoord	1	<1
Totaal	512	100

Tabel 2.2 Op welke datum vult u deze vragenlijst in?

Aangezien de vragenlijst op veel verschillende datums is ingevuld, zijn de antwoorden hier niet in een tabel weergegeven.

Tabel 2.3 Wat is uw geslacht?*

	aantal	percentage
Man	248	49
Vrouw	264	51
Totaal	512	100

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers.

Tabel 2.4 Wat was uw leeftijd op het moment dat u het ongeval kreeg?*

	aantal	percentage
0-4 jaar	97	19
5-9 jaar	173	34
10-14 jaar	192	37
15-19 jaar	24	5
20-24 jaar	12	2
25-29 jaar	2	<1
30-34 jaar	4	1
35-39 jaar	3	1
40-44 jaar	2	<1
45-49 jaar	2	<1
50-54 jaar	0	0
60-64 jaar	1	<1
65-69 jaar	0	0
Totaal	512	100

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers.

Tabel 2.5 Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar op een trampoline gesprongen?

	aantal	percentage
Elke week	275	54
1x per maand	106	21
4x per jaar	63	12
2x per jaar	28	5
1x per jaar	35	7
Meerdere antwoorden	2	<1
Geen antwoord	3	1
Totaal	512	100

Tabel 2.6 Beschrijf hieronder zo nauwkeurig mogelijk hoe het ongeval is gebeurd.

Aangezien dit een open vraag betreft, zijn de antwoorden hier niet in een tabel weergegeven. De antwoorden op de vraag zijn verwerkt in Hoofdstuk 3.

Tabel 2.7 Op welke datum vond het ongeval plaats?*

Aangezien de vragenlijst op veel verschillende datums is ingevuld, zijn de antwoorden hier niet in een tabel weergegeven. De antwoorden op de vraag zijn verwerkt in Hoofdstuk 3.

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers.

Tabel 2.8 Vond het ongeval binnen of buiten plaats?

	aantal	percentage
Buiten	335	65
Binnen	176	34
Geen antwoord	1	<1
Totaal	512	100

Tabel 2.9 Waar vond het ongeval (buiten) plaats?

	aantal	percentage
In de tuin	286	85
In een speeltuin/pretpark (bv. Duinrell)	6	2
Op een camping/vakantiepark	21	6
In een trampolinepark	2	1
Anders, namelijk	10	3
Geen antwoord	10	3
Totaal	335	100

Tabel 2.10 Waar vond het ongeval (binnen) plaats?

	aantal	percentage
In een speeltuin/pretpark (bv. Ballorig, Monkey Town)	21	12
Op een camping/vakantiepark	3	2
In een trampolinepark (bv. Bounz, Jumpsquare of Jump XL)	66	37
In een gymzaal	32	18
In een sporthal	12	7
Anders, namelijk	5	3
Geen antwoord	37	21
Totaal	176	100

Tabel 2.11 Op wat voor trampoline vond het ongeval plaats?

	aantal	percentage
Rond, mini	6	1
Vierkant, mini	25	5
Rond, zonder vangnet	65	13
Rond, met vangnet	117	23
Rechthoekig, zonder vangnet	7	1
Rechthoekig, met vangnet	19	4
Rond, ingegraven	85	17
Rechthoekig, ingegraven	18	4
Vierkant/rechthoekig, met elkaar verbonden (binnen of buiten)	66	13
Anders, namelijk	17	3
Meerdere antwoorden	77	15
Geen antwoord	10	2
Totaal	512	100

Tabel 2.12 Was de trampoline verankerd?

(type trampoline = rond, zonder/met vangnet of vierkant, zonder/met vangnet)

	aantal	percentage
Ja	49	23
Nee	122	59
Weet ik niet	36	17
Geen antwoord	1	1
Totaal	208	100

Tabel 2.13 Welk materiaal lag er rondom de trampoline?

	aantal	percentage
Zand	10	2
Steen/beton	71	14
Gras	234	46
Houtsnippers	5	1
Val-dempende matten	101	20
Rubberen tegels	12	2
Anders, namelijk	60	12
Meerdere antwoorden	15	3
Geen antwoord	4	1
Totaal	512	100

Tabel 2.14 Hoe groot was de trampoline?

	aantal	percentage
Kleiner dan 1,5 meter	29	6
1,5 tot 3 meter	247	48
Groter dan 3 meter	223	44
Meerdere antwoorden	5	1
Geen antwoord	8	2
Totaal	512	100

Tabel 2.15 Gebruikte u de trampoline om te sporten (bv. training, wedstrijd) of voor uw plezier/vermaak/vrije tijd?

	aantal	percentage
Sporten	44	9
Plezier/vermaak/vrije tijd	461	90
Meerdere antwoorden	4	1
Geen antwoord	3	1
Totaal	512	100

Tabel 2.16 Was u alleen of samen met anderen op een trampoline aan het springen?

	aantal	percentage
Alleen	205	40
Samen, met ... personen	303	59
Geen antwoord	4	1
Totaal	512	100

Tabel 2.17 Hoe lang heeft u op de trampoline gesprongen?

	aantal	percentage
Minder dan 15 minuten	224	44
15 tot 30 minuten	173	34
30 tot 60 minuten	76	15
Meer dan 60 minuten	30	6
Meerdere antwoorden	2	<1
Geen antwoord	7	1
Totaal	512	100

Tabel 2.18 Was er iemand die toezicht hield tijdens het trampoline springen?*(meerkeuzevraag)*

	aantal
Ja, een ouder/verzorger	181
Ja, een medewerker van de Speeltuinen/trampolinepark/gymzaal/sporthal	96
Nee	198
Weet ik niet	24

Tabel 2.19 Wat was u op de trampoline aan het doen, voordat het ongeval plaatsvond?

	aantal	percentage
Op- en afgaan	35	7
Springen	199	39
Salto's maken/kunstje doen	156	30
Bezig met ander spel (bv. met een bal, tikkertje, stoeien)	32	6
Gelanceerd worden	17	3
Anders, namelijk	33	6
Meerdere antwoorden	39	8
Geen antwoord	1	<1
Totaal	512	100

Tabel 2.20 Wat was volgens u de oorzaak van het ongeval?*(meerkeuzevraag)*

	aantal
De trampoline was te glad	23
De trampoline was versleten	3
De trampoline was instabiel	29
Er lag geen beschermrand over de veren van de trampoline heen	3
Er lag geen val-dempende mat om de trampoline heen	18
Het gedrag van uzelf (bv. gevaarlijk kunstje doen)	187
Het gedrag van anderen (bv. u werd geduwd/gelanceerd)	131
Er waren te veel personen aan het springen op de trampoline	47

Tabel 2.21 Op welke wijze heeft u zich tijdens het ongeval bezeerd?

	aantal	percentage
Struikelen, uitglijden, zwikken (bv. u struikelde bij het afstappen van de trampoline)	68	13
Vallen (bv. u kwam verkeerd terecht op de trampoline)	300	59
Contact met iemand anders (bv. u botste met de hoofden tegen elkaar, u werd geduwd)	37	7
Contact met voorwerp (bv. u botste tegen een metalen rand van de trampoline)	36	7
Anders, namelijk	55	11
Meerdere antwoorden	13	2
Geen antwoord	3	1
Totaal	512	100

Tabel 2.22 Wat voor soort letsel heeft u opgelopen?**(meerkeuzevraag)*

	aantal
Oppervlakkig letsel	76
Open wond	4
Fractuur	311
Luxatie	18
Distorsie	69
Spier- of peesletsel	13
Trauma capitis/licht hersenletsel	8
Ernstig schedel-/hersenletsel	1
Na onderzoek geen letsel	4
Onbekend	22

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers. Om deze reden is er sprake van andere antwoordopties.

Tabel 2.23 Bij welk lichaamsdeel heeft u het letsel opgelopen?**(meerkeuzevraag)*

	aantal
Hersenen	9
Neus	0
Aangezicht	7
Tong	1
Gebit	1
Nek	19
Thorax	1
Wervelkolom, hals	1
Wervelkolom, onderrug	4
Wervelkolom, overig (sinds eind 2014)	5
Schouder	8
Bovenarm	8
Elleboog	70
Onderarm	43
Pols	51
Hand	10
Vingers	39
Heup	1
Bovenbeen	10
Knie	20
Onderbeen	56
Enkel	104
Achillespees	0
Voet	32
Teen	12
Been, overig	1
Onbekend	12

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers. Om deze reden is er sprake van andere antwoordopties.

Tabel 2.24 Heeft u op de locatie van het ongeval eerste hulp gekregen (bv. door een familielid of medewerker)?

	aantal	percentage
Ja	354	69
Nee	152	30
Meerdere antwoorden	3	1
Geen antwoord	3	1
Totaal	512	100

Tabel 2.25 Heeft u, nadat u op de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis bent geweest, extra zorg gekregen? Zo ja, wat voor soort zorg?*

	aantal	percentage
[Behandeld en] ontslagen	108	21
Controle of nabehandeling huisarts	9	2
Controle of nabehandeling SEH of polikliniek	326	64
Verwezen naar operatiekamer	1	<1
Verwezen naar verpleegafdeling	36	7
Opgenomen in ander ziekenhuis	1	<1
SEH of polikliniek in ander ziekenhuis	17	3
Onbekend	14	3
Totaal	512	100

* De antwoorden op deze vraag zijn gebaseerd op LIS cijfers. Om deze reden is er sprake van andere antwoordopties.

Tabel 2.26 Hoe lang heeft u last gehad van het letsel?

	aantal	percentage
1 dag	10	2
2-7 dagen	70	14
8-14 dagen	43	8
2-4 weken	112	22
5-8 weken	119	23
2-6 maanden	97	19
Langer dan 6 maanden	50	10
Meerdere antwoorden	5	1
Geen antwoord	6	1
Totaal	512	100

Tabel 2.27 Trampolines zijn over het algemeen veilig voor mijn kind om op te spelen
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	38	8
Mee eens	236	51
Neutraal	109	24
Mee oneens	65	14
Volledig mee oneens	7	2
Geen antwoord	6	1
Totaal	461	100

Tabel 2.28 De kans is klein dat mijn kind zich pijn doet bij het spelen op een trampoline*(leeftijd slachtoffer <15 jaar)*

	aantal	percentage
Volledig mee eens	16	4
Mee eens	147	32
Neutraal	143	31
Mee oneens	134	29
Volledig mee oneens	13	3
Meerdere antwoorden	3	1
Geen antwoord	5	1
Totaal	461	100

Tabel 2.29 Ik vind het niet erg als mijn kind een schaafwond of blauwe plek krijgt bij het trampoline springen*(leeftijd slachtoffer <15 jaar)*

	aantal	percentage
Volledig mee eens	61	13
Mee eens	238	52
Neutraal	82	18
Mee oneens	58	13
Volledig mee oneens	14	3
Meerdere antwoorden	3	1
Geen antwoord	5	1
Totaal	461	100

Tabel 2.30 Mijn kind neemt veel risico bij het spelen op een trampoline*(leeftijd slachtoffer <15 jaar)*

	aantal	percentage
Volledig mee eens	15	3
Mee eens	94	20
Neutraal	111	24
Mee oneens	189	41
Volledig mee oneens	46	10
Meerdere antwoorden	1	<1
Geen antwoord	5	1
Totaal	461	100

Tabel 2.31 Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er iemand is die toezicht houdt (bv. een ouder/verzorger, of een medewerker van de speelgelegenheid)
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	54	12
Mee eens	122	27
Neutraal	85	18
Mee oneens	170	37
Volledig mee oneens	25	6
Meerdere antwoorden	1	<1
Geen antwoord	4	1
Totaal	461	100

Tabel 2.32 Ik laat mijn kind alleen op een trampoline spelen als er geen andere personen op de trampoline aan het springen zijn
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	32	7
Mee eens	78	17
Neutraal	66	14
Mee oneens	247	54
Volledig mee oneens	32	7
Geen antwoord	6	1
Totaal	461	100

Tabel 2.33 Ik spreek mijn kind op de trampoline aan op zijn/haar gedrag als het gevaarlijk wordt
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	239	52
Mee eens	199	43
Neutraal	12	3
Mee oneens	1	<1
Volledig mee oneens	5	1
Geen antwoord	5	1
Totaal	461	100

Tabel 2.34 Ik spreek andere personen op de trampoline aan op hun gedrag als het gevaarlijk wordt voor mijn kind
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	211	46
Mee eens	211	46
Neutraal	22	5
Mee oneens	7	1
Volledig mee oneens	5	1
Meerdere antwoorden	1	<1
Geen antwoord	4	1
Totaal	461	100

Tabel 2.35 Ik spreek personen die toezicht houden aan op het gedrag van een ander kind als het gevaarlijk wordt voor mijn kind
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	104	22
Mee eens	208	45
Neutraal	103	22
Mee oneens	28	6
Volledig mee oneens	8	2
Geen antwoord	10	2
Totaal	461	100

Tabel 2.36 Als ouder/verzorger ben ik ook verantwoordelijk voor het toezicht houden als mijn kind aan het trampoline springen is
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	aantal	percentage
Volledig mee eens	164	36
Mee eens	236	51
Neutraal	40	9
Mee oneens	13	3
Volledig mee oneens	2	<1
Meerdere antwoorden	2	<1
Geen antwoord	4	1
Totaal	461	100

Tabel 2.37 Hoe belangrijk zijn onderstaande preventieve maatregelen om een trampoline-ongeval in een trampolinepark te voorkomen?*
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

	1	2	3	4	5	meerdere antwoorden	geen antwoord
Vermelding van duidelijke veiligheidsinstructies	6	14	56	126	243	0	16
Uitleg van een medewerker	9	28	91	133	186	0	15
Hanteren van een leeftijdsgrens (minimaal 7 jaar)	26	75	122	97	124	1	16
Opbergen van harde, scherpe voorwerpen	2	2	5	66	370	1	15
Dragen van speciale 'jump' (grip) sokken	14	59	114	124	135	1	14
Dragen van sportkleding	67	113	141	71	56	1	13
Eén springer per trampoline	6	44	114	128	152	2	15
Niet tikkertje spelen/rennen/duwen	8	35	86	121	197	1	14
Plaatsen van valdempende matten om trampoline	3	9	31	105	301	1	13
Toezicht van een medewerker	4	14	61	128	239	2	13
Toezicht van een ouder/verzorger	6	24	105	165	149	0	13
Gebruik maken van goedgekeurde/gecertificeerde trampolines	2	1	14	52	378	1	13
Periodieke controle van kwaliteit van trampolines	4	2	19	58	361	0	16

* Deze meetschaal loopt van 1 (helemaal niet belangrijk) tot en met 5 (heel belangrijk)

Tabel 2.38 Welke preventieve maatregel om een trampoline-ongeval in een trampolinepark te voorkomen staat niet bij de vorige vraag, en hoe belangrijk vindt u deze maatregel
(leeftijd slachtoffer <15 jaar)

Aangezien dit een open vraag betreft, zijn de antwoorden hier niet in een tabel weergegeven. De antwoorden op de vraag zijn verwerkt in Hoofdstuk 3.

Bijlage 3 Indeling letselgroepen

Tabel 3.1 Indeling letselgroepen naar licht en ernstig letsel

Letselgroep	licht letsel (MAIS = 1)	ernstig letsel (MAIS ≥ 2)
Trauma capitis/licht hersenletsel		X
Overig schedel-hersenletsel		X
Open wond hoofd	X	
Oogletsel	X	
Fractuur aangezicht	X	X
Open wond aangezicht	X	
Fractuur/luxatie/distorsie wervelkolom		X
Whiplash	X	
Ruggenmergletsel		X
Letsel inwendige organen		X
Fractuur ribben/borstkas		X
Fractuur sleutelbeen/schouder		X
Fractuur bovenarm		X
Fractuur elleboog/onderarm		X
Polsfractuur		X
Fractuur hand/vingers ¹	X	X
Luxatie/distorsie schouder/elleboog ²	X	X
Luxatie/distorsie pols/hand/vingers	X	
Perifeer zenuwletsel arm-hand	X	
Complex arm/hand		X
Fractuur bekken		X
Fractuur heup		X
Fractuur bovenbeen		X
Fractuur knie/onderbeen		X
Enkelfractuur		X
Fractuur tenen/voet ³	X	X
Luxatie/distorsie knie		X
Luxatie/distorsie enkel/voet	X	
Luxatie/distorsie heup		X
Perifeer zenuwletsel been/voet	X	
Complex been/voet		X
Oppervlakkig letsel	X	
Open wond	X	
Brandwond	X	
Intoxicatie	X	
Polytrauma		X
Vreemd lichaam	X	
Na onderzoek geen letsel	X	
Overig letsel	X	

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie en Verkeersveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.